

SVENSKT NÄRINGSLIV

Finansdepartementet
Avdelningen för offentlig förvaltning,
Enheten för offentlig upphandling
Frida Niklasson

103 33 Stockholm

Vår referens/dnr:
SN DNR 2021–41

Er referens/dnr:
Fi2020/05179

2021-03-18

Remissvar

Utkast till lagrådsremiss En effektivare överprövning av offentliga upphandlingar

Svenskt Näringsliv anser att regeringen i utkastet till lagrådsremiss gjort en väl avvägd analys av de utredningar samt formell underrättelse till ligger till grund för förslagen.

Svenskt Näringsliv tillstyrker samtliga förslag i utkastet, med några förbehåll.

Svenskt Näringsliv delar regeringens uppfattning att långa handläggningstider i domstol är ett problem för både myndigheter och leverantörer. Eftersom de flesta domstolar redan har upphandlingsmål som förtursmål, är Svenskt Näringsliv tveksam till att det föreslagna lagstadgade förslaget om skyndsam hantering i domstol får någon reell effekt. Det handlar snarare om kompetens och resurser. Svenskt Näringsliv vill därför se en koncentration av upphandlingsmålen till 3–5 förvaltningsrätten och 1–2 kammarrätter. Antalet upphandlingsmål är få i förhållande till andra måltypen, i synnerhet i vissa förvaltningsrätter, och muntlig förhandling sker i princip aldrig. Koncentration är ett kostnadseffektivt sätt att hantera måltypen. Kvaliteten på domarna skulle därigenom kunna bli jämnare och handläggningstiderna minska eftersom kompetensen hos de domstolar som handlägger upphandlingsmål skulle öka.

Det behöver i kommande proposition klargöras hur den föreslagna preklusionsfristen i domstolsprocessen ska hanteras när tredje part intervenerar i processen. En intervention från tredje part får onekligen effekt på handläggningstiden och parternas intressen av att återropa omständigheter som är av relevans. Den föreslagna preklusionen är dessutom ensidig vilket kan ifrågasättas utifrån ett rättssäkerhetsperspektiv. Svenskt Näringsliv anser att en fakultativ stupstocksmöjlighet kan införas istället för den föreslagna preklusionen. En stupstock skulle innebära att alla parter i processen måste, efter viss tid, fastställa sin talan och inte i ett senare skede kunna tillföra processen nya omständigheter (jfr 42 kap. 15 § RB). En stupstock skulle också ge förutsättningar för en mer stringent och effektiv processföring.

Officialprincipen i upphandlingsmål har varit föremål för prövning av HFD i bl.a. 2015 ref. 55. När parterna anses vara så pass jämlika är officialprincipen svag, vilket ofta är fallen i upphandlingsmål.

Svenskt Näringsliv Confederation of Swedish Enterprise

Postadress/Address: SE-114 82 Stockholm Besök/Visitors: Storgatan 19 Telefon/Phone: +46 (0)8 553 430 00
www.svensktnaringsliv.se Org. Nr: 802000-1858

Problemet med detta, som vi ser, är att upphandlande myndigheter/enheter i allt större utsträckning sekretessbelägger anbuden som kommit in. Det är inte ovanligt att upp till 80–90 % av innehållet i handlingarna maskas. Så som angivits i utkastet till lagrådsremiss krävs i princip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart och tydligt sätt anger vilka omständigheter och bevis som parten grundar sin talan på. Detta kan vara i princip omöjligt att åstadkomma om parten inte samtidigt får ta del av handlingarna. Det finns förvisso en möjlighet att begära editionsföreläggande i förvaltningsprocesserna, men institutet används inte i någon större utsträckning. Att en begäran om editionsföreläggande avslås är inte ovanligt med motiveringen att det inte finns skäl att ifrågasätta parternas påståenden. Grundproblemet är således hur sekretessbestämmelserna tillämpas och kammarrätternas rättstillämpning av dessa. Hade en större grad av öppenhet tillämpats finns möjlighet till en öka grad av förtroende mellan parterna och snabbare processer i domstol.

SVENSKT NÄRINGSLEV

Johan Britz

Ellen Hausel Heldahl